

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

PERIÓDICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

Y 10 CENTAUS PAPER EN L' ISLA DE CUBA.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20.—BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.—Cuba y Puerto-Rico, 10.—Estranger 15.

L' ORIGEN DEL CÓLERA.

(QUINTO XINO.)

¡Quin home en Li-Men-Fó! Era metje. ¡Pero quin metje més tranquil·lós! Figúrinse: no 'ls diré res més sino que una vegada va escriure 'ls següents versos, en xino, per supuesto:

Si en lo món no hi hagués donas,
ni advocats, ni capellans,
ni generals, ni notaris,
¡qu' estariem bè, germans!

¡Considerin vostés si en Li-Men-Fó no era un home que podia anar sol! ¡Per xó hi anava!

Estava casat ab sis donas, xinas, naturalment; pero s' havia divorciat de totes per medi de excusas y camándulas. Y 'l sátrapa ¿saben qué feya? De tant en tant firmava las paus ab alguna d' ellas, y, després d' haverhi viscut uns quants dias, tornava a plantarla pera anar a fer proposicions y combinar un armistici ab un' altra de las sis. ¡Eh, que tall!

Pero en fi, això no 'ns importa gran cosa, ni 'ns pertoca directament a nosaltres posar coto a las extralimitacions d' un home poeta y metje, y xino, per anyadidura. Aquí 's tracta d' explicar l' origen del cólera, y no de moralisar al 'esquiladíssim Li-Men-Fó.

Vels' hi aquí, pues, que 'l senyor doctor, examinant un dia la seva llibreta de cobros y pagos, va observar ab verdadera sorpresa que en la secció de cobros casi no hi havia cap número. ¡Era tant felis y vivia tant despreocupadament, que ni havia reparat que feya temps que no visitava a ningú!

—¡Ay, ay!—va exclamar l' home, en xino, ja se suposa.—¡Si serà que hi perdut la parròquia! ¡Si serà que m' olvido de cobrar las visitas! ¡Oh .. això no pot anar! ¡això tè de averiguar-se!

Y agafant un magnífich quitassol que li costava un grapat de diners, va sortir de casa.

Li-Men-Fó no tenia amichs. Precisament sobre aquest tema havia compost uns versos, en xino, está clar, que comensavan aixis:

Una amiga es una cuca
y un amich es com un cuch;
ella, mentres tenim, suca;
ell, mentres pugui, 'ns treu such.

Apesar de tot, com que, segons diu Confuci, no hi ha regla sense excepció, en Li-Men-Fó, enemich declarat dels amichs, tenia un amich de debò, tant viu, tant campetxano y, es inútil dirho, tant xino com ell. Aquest amich era capellá, fabricant de vanos y empressari de teatros. Si, si; no cal que riguin, era tot això. ¿Sembla estrany? ¡eh! Per veure cosas estranyas no hi ha com corre forsa món.

Quan en Li-Men-Fó va sortir de casa, ¡pataplaf! la primera persona que 's va trobar al davant va ser lo seu amich.

—¡Hola, Tsin-Sun-Tá! Tócala, hermós, tócala.
—¡Carámbas, Li Men-Fó! ¿D' hont surts?
—Estich amohinat, molt amohinat.
—Company, no siguis tonto... ¿No recordas aquells versos teus que diuen:

Lo xino que s' amohina
cap a la tomba camina?

—Si, tot lo que vulguis; pero ¿no sabs qué 'm passa? M' hi trobat la llibreta d' entradas en caixa, sense cap apuntació.

—¡Y bè!

—Y bè dius? Jo dich ¡y mall!

—¿Perque?

—Perque no sè a qué atribuir aquest fenómeno.

—¡Li-Men-Fó, tú desvariejas! Això no es cap fenómeno; es la cosa més natural. ¿Sabs per qué no hi trobas cap apuntació al llibre? Perque no n' hi has fet cap.

En Li-Men-Fó va quedar-se ab un pam de boca oberta: la sabiduria de 'n Tsin-Sun-Tá 'l deixava admirat; pero admirat ab aquella admiració xinesca que s' assembla tant al éxtasis.

Lo sacerdot, aprofitant l' ensopiment del metje, va continuar:

—No n' hi has fet cap; y ¿sabs lo motiu? Perque no visitas. Y ¿sabs per qué no visitas? Perque en tota la Xina no hi ha un sol malalt.

La súbita aparició de las sevas sis donas no hauria aturrit tan al pobre metje com la espantosa revelació del profundíssim capellá.

—¡Cap malalt! ¿Sabéu lo que significa això davant d' un metje, per xino que sigui? ¿Compreneu la desconsoladora importancia d' aquestas dugas paraulas?

—¡Cap malalt!

En Li-Men-Fó, al sentirho, per poch cau malalt ell; pero 's va contenir per no fer gastos ab medicinas y porquerias.

—Precisament—va seguir dihent lo capellá després d' una pausa,—jo m' hi llensat al carrer per aquest mateix motiu, amich del anima.

—¡Cóm!—murmurá en Li-Men-Fó, ni més ni ménos que si baixés de la lluna.

—Si, tronera, si; també jo sufreiro las consecuen-cias d' aquesta crissis. No haventhi malalts, los morts escassejan, y escassejant los morts, calcula tú si aniré magre de funerals y enterros. Pero jo no 'm mamo 'l dit, perque ja soch gran y es molt lleig fer aquestas cosotas; y reflexionant sobre la materia, hi comprés qu' era necessari *inqueniar-se* d' una manera ó altre, procurant per tots los medis que hi haji malalts y defuncions; dugas paraulas que traduhidas al llenguatge monetari volen dir *diners pels capellans*.

—Y 'ls has trobat aquets medis?

—Gracias a Bramha y Budha y demès consocis hi descubert lo que buscava: n' hi trobat un ¡pero quin un!

—¡Per favor, explicamho!
Lo sacerdot va posarse lo dit als llabis, exclamant ab solemnitat:

—¡Pst! Calla... y vina ab mí.

Los dos amichs van posarse a caminar: arriban a una plassa, trenca per la dreta, tiran cinquanta passos amunt, tomban al davant d' una carboneria, tornan a tirar més amunt, baixan una baixada, pujan una pujada, tornan a trencar y 'l capellá s' atura.

—¿Es aquí la cosa? va preguntá 'l metje.

—No, esperat que vull reposar.

Tornan a empendre la marxa, y per fi, després de erusar una pila de carrers que 'ns importan un pito, lo capellá va trucar a una porta, dihent ab véu baixa:

—Ja hi som.

La porta va obrirse, y 'ls dos compares se veieren *vis a vis* d' un altre xino.

—¡Quin xino, grans deus, quin xino!

L' home més lleig de tota la Xina, de tota l' Assia, de tota la terra, de tots los móns coneguts y per coneixe. ¡Més lleig que 'n Cánovas! ¡prou!

Una cara... ¡quina cara! Un cos... ¡quin cos! Unas mans... ¡quinas mans! La lletjesa ab tot l' esplendor dels horrorosos detalls xinescos: lo tipo culminant de la imperfecció humana .. vaja, un escándol.

—Escolta,—va dir en Tsin-Sun-Tá, després d' un rato de muda contemplació,—¿l' havias vist may aquest home, doctor mèu?

—¡No! ¡Déu me 'n guart!

—¿Concebias que pogués existir?

—¡Ménos!

—¿Créus que la seva presencia pot produhir efectes?

—¡Fatalíssims, ja ho crech! Es capás d' ocasionar la mort repentinament.

—Pues bè: aquest home, diguémlí home, jo l' hi llogat a rahó de sis pessetas la senmana perque 's passeji solzament an' hora cada dia pels carrers de la ciutat.

—¡Piramidal! Es negoci segur... Y, ¿cóm se diu aquest aligot?

—Un nom molt apropiat: *Cólera*, que vol dir, en xino antich, *Mato de pór*.

—¿Quán comensará a treballar?

—Avuy mateix.

—Donchs corrém a prepararnos.

Los dos amichs varen sortir, dirigintse cadascú a seu respectiu domicili.

L' endemá 'l sacerdot ja estava compromés per trenta cinch funerals, y en la llibreta d' entradas de 'n Li-Men-Fó ja hi havia una pila d' apuntacions, en xino, per supuesto.

FANTASTICH.

¡¡QUANTA PEGA... Y QUÍNA SORT!!

Avuy m' anava á casar... Pero la Providencia, qu' es molt bona dona, no ho ha volgut.

¡Senyal que no 'm convenia!

¡Quina nit he passat!...

Figúrinse vostés que estava jo enamorat com un *babau cistella* de la mèva futura, qu' ella 'm corresponia (ó aixís m' ho creya) y que la sèva familia y la mèva ansiavan que tal casament se dugués á cap...

Agreugin á tot aixó que jo no m' he mogut may de la closca del ou y que... ¡més clar! soch un d' aquells que ja son grans y que á pesar de que mossegan los hi diuhen qu' encare mamen. Vull dir un jove d' aquells que fan com los gats... Que amagan las unglas.

Sentats tals precedents y fentse cárrech de que la xicota era la primera noya á la qual jo havia gosat dir... ¡t' estimol!... la única que mos llabis havian besat... se comprendrá bèn que l' altra nit, vigilia del dia que havia de efectuar-se mon *sacrifici*, á pesar de ser ella al Poble Nou y jo al Poble Sech, en ma folla imaginació, bullenta pensa y frisós cap, tots dossets hem pernoctat en lo mateix *barri* y juntets remontarem á l' espay dels tendres aucellets y també sense separarnos d' apropet nos hem enfonzat en las frescas y cristallinas regions dels jogancers peixets...

¡Oh felicitat!... ¡Ay!... quan hi penso, la pell se 'm torna... de pollastre y 'm venen ganas d' entornamen al lit.

En ff, aném al objecte.

Ahir vaig despedirme d' ella á las vuit del vespre y me digué que ja ho tenia tot preparat per l' endema.

En pago li vaig donar un petó.

Jo volia casarme á Barcelona y de nit, mes la sèva familia s' empenyá en que 'ns casessim de dia y á la sèva parroquia.

¡Quin pensament tan gran tingueren!

Me 'n recordaré tots los dias de las mèvas vidas.

Mes deixemnos de romansos y expliquemnos ó sinó no 'ns entendriam.

Ja havia encarregat á n' en *Francisquet* que á las quatre del mati enviés un cotxe á casa, y 'l vigilant estava avisat per cridar-me á las tres.

Aquest no féu falta; aquell sí.

De manera que á las quatre ja estava jo á punt de solfa y lo cotxe brillava per la sèva ausencia.

Toca un quart de cinch. Tocan dos quarts, miro pèl balcó... y res. ¡Qué fer?

La *execució* devia verificarse á las cinch y mitja.

Negutós, plé de febre y mal mandat, me perfume, faig un petó als papás que devian venir més tart á presenciá la *consumació del sacrifici*, obro la porta 'm poso al replá de l' escala, tanco y al anar á baixar rellico ab una pell de taronja y ¡zup! com si estés ensabonat, arribo á baix com per art màjich.

M' aixeco, m' espolso, cullo 'l sombrero, veig que no m' hi fet gayre mal, encarrego que 'l cotxe vingui á trobarme allá baix y tot amoscat emprenc la caminada.

¡Quants contratemps... y total per res!

Arribo á la primera cantonada y una clau mal tirada á un que la esperaba á baix per entrar á l' escala, m' ensorra lo *barret-pistó*, com si no fos ja prou *estereotipat* després de la rápida baixada de l' escala de casa.

Continuo, y quan ja no 'm recordava més que de las emociones experimentadas y per experimentar, á una fulana qu' espolsava una estora al balcó, en contravenició de las ordenansas municipals, li rellisca y vé á aumentar lo *lastre* de mon individuo. Al menos si m' hagués tirat un raspall hauria fet lo mal y donat lo remey.

Més amunt, una llessa las escombrarias y ¡plaff! avants de arribar á terra estava escrit que tenian de topar ab la mèva ignocent individualitat y de consegüent omplirme de trossos d' escarxofas, espinas de bacallá, quas de pansa, pelas de faba, mánechs de seba, tronxos de col, pinyols de cirera y demès essencias, com si no bastés la carabassa que m' esperava.

Al carrer del Call un *neteja fanals* molt fanaler que s' havia llevat demati, tenia, mitj endormiscat, la escala mal posada y aquesta grandíssima, ha tingut la desfatxatés de caure en lo precis moment que jo passava per sota. Sort que 'ls banyons eran amples y que cómodament han pogut passar per entre-mitj de mon sapat cos. Si son estrets, en lloch de no més ferme un xich de mal als péus... ¡ja havia begut oli!

Ja creya estar fora de tanta tragedia, quàn... m' han perfumat de cap á péus ab uns certs perfums tirats desde un quart pis d' una cantonada del carrer de l' Argenteria...

He dit una oració á Sant Antoni en acció de gracias perque havia permés que á tals mans no se 'ls hi escapés lo vas de porcelana y...

Plé de rabia, camino y al ser al cap-de-vall tomo, y tant obcecá y atolondrat anava, que no 'm adono de que venias las burras de la llet. Embesteixo, m' entran-bancan, vaig per terra y una de ellas tè la poca vergonya de passar per sobre mèu ficantme una pota á la boca.

Resultat: que he quedat ab una cara com una careta de tocino.

M' aixeco, m' aixugo ab un mocador que llenso, prenc una bona esbranzida y... ¡*Ecce-homo!*...

Un pobre home que portava una post al cap plena de matons y natillas y las mans carregadas ab pots de llet, tè la desgracia de que l' entrebanqui y lo mèu *afortunat* traje reb l' especial honor de quedar convertit en un mantecado; es á dir tant blanch com lo Montseny quan porta 'l cap envenat.

Continuo mon camí sense ja fer cas de res y... una restellera de sabatas, sabatetas, sabatillas, sabatots y botinas que un sabater qu' estava balb volfa penjar en la sèva botiga de la Espaseria li ha caigut deixantme colgat y privantme per alguns moments de la respiració.

¡¡¡Quanta pega!!!

Me poso á corre ab l' intent de ser prompte al Plá de Palacio y sustréurem á tants percances, y en tal fuga no reparo en res, faig caure á un peixeret ab la panera de peix, d' una empena vá de nassos un municipal, clavo un cop de nas á un fanal, dono un tanto á una dida, de quals resultas se li casca un pit, rebo una camellada en un banch de pedra y crech que corrent com un llamp no hauria parat fins arribar á la Mar Vella, si no hagués, molt á temps, atemperat mon furor lo rega-passeigs de aquell barri que prenentme tal vegada per un gos rabidós, m' ha clavat una tal senyora dutxa que ha posat mon pobre traje fet una llástima.

He corregut á darli las gracias perque m' havia tret de sobre tolas las inmundicias que se m' hi havian arrapat com llagastas, he fet un petó á la manguera y ja anava á continuar mon viatge quan he vist al mèu cotxero que corrents venia á buscar-me.

Li faig un crit, s' atura, pujo y 'm porta dret al *sacrifici*.

Quan arribo á casa la futura encare esbufegava: dich á la sogra que 'n envihi un recado al rector que ja 'ns *reventará* més tart, li demano la clau del terrat ab l' intent d' anar á posarme de panxa al sol y tenir-temps de que se m' assequi la roba y ella per tota contesta-ció 's tira á mos brassos com si ja 'm fos sogra y derramant abundants llágrimas que m' aumentan encare la humitat, me diu que no n' hi ha de cuits...

¡Quina sort!!!

La mèva nuvia havia fugit aquella mateixa nit ¡ab ¿qui dirian?... Ab... un mistaire...

¡Vaya un rivall...

TAUMALIPICH-TEMUQ.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

Tres obras hem vist de las sis que ha posat en escena la notable companyia de Emanuel: *Il padrono delle ferriere*, *Fedora* e *Il matrimonio de Figaro* y las tres bastan pera formar judici de la companyia Emanuel es un actor dotat de un gran talent. Lluyta ab algunas contrarietats com son la sèva figura, que tarda á imposarse y ab la veu un xich ronca; pero son tants los rasgos ab que matisa sos papers, tè una dicció tant correcte y una forsa d' expressió tant vigorosa que deleyta sempre y mostra la rara qualitat de tenir istil propi fins á no semblarse á cap més actor, donant á cada producció 'l carácter que li correspon. En aquest concepte cal assignarli, sense vacilacions, un dels primers puestos en l' escena italiana.

A la Glech li fa encare traició l' haver sigut ingènu. En las situacions més culminants dels dramas careix de aquella forsa que conmov... sobre tot li faltan los crits que surten del cor. En cambi diu-ffrases de una manera adorable, tè una figura elegant y simpática, una fesomia expressiva, y dona provas repetidas de talent. En la *Fedora*, y en la *Susana de Il matrimonio de Figaro* va mostrarlo caracterisant dos tipos enterament contraposats.

Los demés artistas secundan admirablement á la primera parella: la *Reiter* es una dama jove hermosa y viva com un esquirolet; la *Zucchini* una de las millors característiques qu' hem vist: de la *Maraschi*, com á segona dama Déu n' hi dò: en Zacconi es un galán molt distingit, y en Cassini, en Valenti, l' Arrighi, en Cerrutti, en Ciarli y en Morelli son tots artistes de consciencia que fan molt agradable 'l conjunt de la companyia.

Resultat: que 'l públich, cada dia més numerós, s' ha quedat esperant ab ansia 'l próxim octubre en que aquesta notable companyia reanudarà sas representacions en lo *Teatro Principal*.

La *Charra* de 'n Palencia es—no pot negarse—una obra escrita magistralment. La dicció en hermosos octosílabaos, esta plena de filigranas treballadas ab admirable facilitat. Es l' obra galana d' un escriptor; en cambi dista molt de ser la producció de un autor dramàtic. L' esena tè exigencias que no 's compleixen escrivint bèn solzament: es necessari capissar, combinar una acció, impregnarla d' interés, y hasta en aquellas comedias de tendencias més puerils, com ho son las de la *Charra*, 's necessita pintar los tipos de manera que 'ls caracterisin més que las sèvas paraülas, los sèus fets. No tolas las personas que s' educan

á Fransa surten tant tarambanas com las que pinta 'l Sr. Palencia, fent gala de un patriotisme intempestiu: ni tolas las que s' educan á Salamanca serveixen per anarse'n á Madrid vestidas de *charras*, per transformarse quan convé al autor en senyoretas de societá, que parlan francés millor que 'ls que s' han educat á Fransa y fassa gala de una discreció tal, que si la tingnessen verdadera no anirian á Madrid á cridar la atenció ab lo sèu trajo llamant de la provincia á que pertanyen. Las inverosimilituts y 'ls convencionalismes poden perdonarse fins á cert punt al autors que com Echegaray los necessitan per produhir grans efectes... y es llástima que 'ls emplehi 'l Sr. Palencia en una obra que no deixa cap més impressió que la brillantés de la sèva forma, la qual no pot apreciarse degudament en un teatro d' istiu, bastant sort, com lo *Teatro Ribas*.

La *San Franco de Sena* es una sarsuela religiosa: va escriure l' obra Moreto fá més de dos sigles: l' ha acomodada al gust actual lo Sr. Estremera y l' ha posada en música 'l mestre Arrieta. La producció com á sarsuela xoca algun tant: la sarsuela es, un género que francament s' acomoda més bèn als assumptos festius y alegres que als temas sagrats. Trayentne 'ls recitats y desarrollant més algunas situaciones, lo mestre Arrieta hauria pogut compendre una verdadera ópera. Per cert que hi despuntan algunas pessas importants tractadas ab verdadera maestria.

La primera funció d' ópera del *Retiro* 'ns ha donat á coneixe á una artista de verdaderas condiciones. Tal es la tiple Srta. Boy Gilbert que vá debutar ab la *Lucia*, cantant ab molta expressió 'l duo ab lo barítono y 'l concertant y donant probas de molta agilitat de garganta y originalitat de recursos en lo célebre rondó. O molt m' enganyo ó veurem á aquesta cantant dotada de una veu pastosa y agradable, en teatros de major categoria, sobre tot si cuida millor las cadencias.

Al *Circo Equestre* dos debuts: los acróbatas Richard y Herman que fan verdaderas entremeliaduras dalt dels trapecios, y 'ls Stelling Brothers anunciats com á clowns cómichs y que no tenen res de cómich ni de clowns; pero qu' en cambi executan jochs caris ab agilitat y limpieia. Los Macaronis y 'l trio Oncellas se 'n duhen la palma, com sempre.

Del estreno del *Desheredado* al *Espanyol* no podem dirne res: es l' únich teatro aquell que ha *desheredat* á l' Esquilla de la corresponent invitació, y, francament, allá ahont sembla que hi hem de fer nosa, no hi aném.

N. N. N.

LA PENTINADORA.

(Á LA SENYORETA DONYA F. MIRALLES).

¡Miréula que 'n es hermosa!
Que bufona y que garbosa
quan corrent pe 'l carrer va,
ensenyant dos dits de mitja,
ab breu peu que ni trepitja
lo que sembla trepitja.

Es tant blanca y tant bufona
que 's fixan en sa carona
dos rosas fillas de 'l cel;
¡qui pogués al costat d' ella
viure sempre, y com l' abella
de sos llavis xuclar mel!

Imatge de l' alegria
canta de nit y de dia,
canta sempre sens parar,
y molts buscan á tot hora
tot y sent pentinadora,
si la poden pentinar.

Més ella, com que pentina,
porta una pinta tant fina
que serveix pe 'ls caps novells,
tè unas puas afiladas
y dona unas estrebadas
que hasta fa seguir cabells.

Y aixís es que está enfeynada
sempre ab pintas y pomada,
y ab los ferros de rissar;
tot ho corra ab planta llesta,
y sent festa, no fa festa
per poguerse 'l pá guanyar.

L' una perque tè la falta
de sè una mica massa alta
(que sobras se 'n poden dir)
vol un pentinat baixet,
de moda, y aixiridet,
de poch gasto y molt lluhir.

L' altra perque es més baixeta
se l' hi fica á la xaveta
que ha de dú 'l pentinat alt;
l' altra que 's fá ab un torero,
vol per lluhir-lo ab salero
un *pan* y *toros* com cal.

L' una 'l xavo, altre 'l sarrell,
una altre qu' es bona pell
vol portá 'l cabell desfet,
y de tal modo posats

es molt cert que 'ls pentinats molts matrimonis han fet.

Y ella, la pentinadora, treballant sempre á tot' hora, treballant fins ab excés, á servir sempre está prompte tot per poder cobrar 'l compte quan arriba 'l fi de mes.

Y molts cops quan arribat es ja 'l dia tant ansiat; —Pentinadora; á las sis... ¡Per Déu, demá vingui á l' hora!— Va á l' endemá y la senyora ja se l' hi ha mutat de pis.

Pero may pert l' alegría, canta de nit y de día, canta sempre sens parar ni posar á son goig tréva. ¡Ay pentinadora méva si 'm volguessis pentinar!

GUMERSINDO BUFASOMBRAS.

ESQUELLOTS.

Ja han comensat las sessions del ajuntament mitj nou, mitj vell.

Al un costat los ilegals y la mitja dotzena de conservadors que van lograr surar en las últimas elecciones; al altre costat las oposicions liberals y democráticas, en número de 10 (alabat siga Déu).

Dimars va discutirse un dictámen relatiu á la nova iglesia de Hostafranchs. Lo rector de aquell barri ha de pagar 1,348 pessetas per drets d' edificació; pero l' ajuntament que cobra aquesta quantitat ab la ma dreta, ab la ma esquerra torna á donarli á titol de limosna.

Pren la paraula el Sr. Sol y demostra que la comisió de Ensanxe no está facultada per concedir limosnas; y diu qu' es una imprevisió donar, menjar á Déu quan pot faltar als homes que son las sévas criaturas.

Lo Sr. Batllori, respon que també es prechs ¡DONAR MENJAR AL ANIMAL!

¡Sempre ho havia cregut que 'l Sr. Batllori era un home d' alma!

Per últim va cambiarse la paraula limosna per la paraula subvenció y va aprobarse 'l dictámen. Es á dir: va aprobarlo la terregada ilegal; la majoria dels elegits directament pel poble va votar en contra.

Hem vist lo tomo dels Jochs Florals d' enguany. Una particularitat: Tots los treballs distingits ab premi son de les es. Las as no han guanyat sinó accessits. Les sebetes s' han sobreposat á las patatas.

Entre las varias comissions que ha nombrat l' Ajuntament se n' hi troba á fallar una de molt important. La comisió de arrossos y caragoladas. Y aixó qu' estavan perfectament indicats los individuos que devian compóndrela; Fontrodona president, Pelfort, Batllori y Soler y Catalá.

Oficial de la comisió encarregat d' escalibar los tomatechs y pelar los granets d' allis: Domingo Catalá, ex-regidor.

Los doctors Robert y Mascaró han dimitit lo càrrech de regidors.

La sortida del municipi de aquests dos acreditats facultatius indica una cosa:

Que l' Ajuntament de Barcelona está deshauciat dels metjes.

El Barcelonés ha publicat en la sessió de reclams una convocatoria del partit de l' Esquerra liberal de la provincia de Barcelona.

Y lo més curiós es que l' anunci firmat pel Sr. Jori anava continuat entre el del Dr. N. Giralt. «Tratamiento especial é inofensivo de las enfermedades venéreas, sifilíticas y herpéticas» y l' anunci de las cotillas de La Emperatriz.

Are comprench perquè 'n Sagasta s' inclina al Barcelonés.

Per la bona sombra.

Está próxim á publicarse un folleto en vers, escrit per en C. Gumá y alusiu á las presents circunstancias, ab lo titol de Lo cólera y la miseria, y una carta al Dr. Ferrán. Sè qu' es un treball sumament original, destinat á moure molt ruido. Per are no dich res més.

Iem més: S' ha publicat á ca'n Lopez la tercera edició de la célebre gatada de 'n Pitarra y en Bunyegas Lo cantador. Forma un quadern elegant, il·lustrat

ab caricaturas de 'n Gomez Soler, y costa dos ralets no més.

Quan en Romero Robledo vá resoldre segregar Sans de Barcelona 's fundá ab lo motiu poderós de que entre Barcelona y Sans mediava un poble: Hostafranchs, y per consegüent en que Barcelona y Sans no podían estar units.

Ha vingut després la qüestió dels consums y 'l govern ha renunciat á cobrar per si 'ls de Barcelona. ab l' excusa de que 'l terme de la ciutat se confon ab altres, entre ells Sans.

Diu lo ditxo que primer s' atrapa un mentider que un coix.

Pero 'l govern no podent atrapar á ningú s' atrapa á sí mateix.

Robo á l' iglesia de Sant Pau.

Los lladres van endursen quatre calzers, dos d' ells de plata y un petit copò de plata també regalat fa poch per una persona piadosa.

La millor manera d' evitar robos sacrilechs seria posar en planta la lley d' en Ruiz Zorrilla, incautantse de tots los tesoros del clero.

Una religió pobre seria, ademés, més edificant que una religió rica y ostentosa... y sobre tot los fiels s' evitarien l' escándol que produheix un robo sacrilech.

Y aixó que 's cometen á Sant Pau... A la parroquia d' un sant que porta espasa.

A la provincia de Burgos hi ha un poble anomenat Quintanilla Vivar y á Quintanilla Vivar hi ha un alcalde que ha publicat un edicte prohibint los balls abrassats.

De rancias fan olor d' agre aquestas iniquitats: ja qu' héu de ballarla magre, no la balléu abrassats.

Se queixa un periódich de que haventse construhit l' edifici, no s' utilisi la vaqueria del Parque.

No 'n fassan cas. Es que aquí á Barcelona la verdadera vaca 's mu nyeix á un altre puesto.

A Burdeos está á punt de celebrarse un Congrès gastronómich.

En ell hi figurarán los plats típicchs de totas las nacions y comarcas.

Es de creure que Barcelona no 's quedarà endarrera, y que hi enviará no sols la sopa de rap, sinó al senyor Fontrodona ab un rétol que diga:

«Resultats de l' alimentació barcelonina.—Honor á las barras catalanas.»

¡Ab! me 'n descuidava. Ab en Fontrodona, tal com ab l' elefant hi va sempre 'l mico, tè d' anarhi forsosament en Tort y Martorell.

En Tort y Martorell ab un lletrero que diga: «Hors d' œuvre.»

Lo Sr. Coll y Pujol es alcalde de Barcelona: aixó ho sab tothom.

Lo Sr. Coll y Pujol es ademés propietari del solar abont s' aixeca 'l Teatro Ribas: aixó ho saben molts.

Lo Teatro Ribas careix d' aceray fanals: aixó ho veuhen tots los que assisteixen á las funcions de aquell teatro.

Penso, donchs, que aquest rum-rum no será un rum-rum en balde: con que, ja ho sab senyò alcalde, dongui llum; no dongui fum.

A un assistent á la sarsuela San Franco de Sena van robarli 'l sobre-todo.

Paciencial! Alguns sants, y fins crech que Sant Franco era del número, davan la capa als pobres.

¿Y que tè més una capa que un sobre-todo?

S' ha publicat una bonica pesa de música original de D. Eugeni Saumell y titolada La Ninfa. A la cuberta hi ha una fotografia tant hermosa com la pesa. Los que vulgan comprarla la trobarán en los magatzems de Clavé y C.ª, Guardia y Haas.

Un avaro convidá á un jove á dinar á casa seva: y al alsarse de taula 'l jove badallava de gana.

L' avaro li digué: —Quan vulga ja ho sab: pot tornar á dinar á casa méva.

Lo jove fent un badall: —Donchs are mateix.

TRENÇA-CABS.

XARADAS.

I. Prima-dos y dos-tercera son tres lletras consonants en singular la segona y las otras en plural. Vaja, lector, si l' encertas mereixerías total; pero si no l' endavinás de tú 'n diré hu-fnal.

RICARDO RUM-RUM.

II. Una tot en Pau comprá molt bonica y duradera; pero li tersa-primerá puig quan sa mullé ho sabrá dos-tres qu' es prima-tercera.

NOY DE LA DIDA.

SINONIMIA.

Si ab la Tot te vols casar, ab gran tot tindrás de obrar.

T. ROMPA.

ROMBO.

Primera ratlla vertical y horizontal: una consonant. —Segona: part de gallina.—Tercera: ciutat italiana.—Quarta: carrer de Barcelona.—Quinta: remey.—Sexta: nom de dona.—Séptima una vocal.

ORELLUT DEL BRUCH.

INTRÍNGULIS.

Buscar una paraula tal que significat un objecte que 's troba per terra y per mar, treyntli una lletra del davant vaja donant los següents resultats: animal de ploma; animal de pel; una vocal.

OZNEROL.

TRENÇA-CLOSCAS.

AH RES MILLÓ.

Formar ab las anteriors lletras degudament combinadas lo nom de un torero.

SALTÁ Y PARÁ.

CONVERSA.

—¿Vens al mar Cisca? —Segons ab qui hi vajas. —Home, ja t' ho he dit.

DOS CEGOS QUE HI VEUHEN.

GEROGLIFICH.

LO LO PPP ICH ICH

A.N.

UN GUINDILLA.

SOLUCIONS.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

- 1. XARADA 1.ª.—E-le-u-te-ri.
2. ID. 2.ª.—Pe-se-ta.
3. SINONIMIA.—Plata.
4. MUDANSA.—Mus-Rus.
5. CONVERSA.—Blanes.
6. LOGOGRIFO NUMÉRIC.—Finestra.
7. ROMBO.—

A M O
A D E L A
A M E R I C A
O L I V A
A C A

8. GEROGLIFICH.—Per sicilians á Sicilia.

SINGLOTS POÉTICHS

ab ninots d' en GOMEZ SOLER

LO CANTADOR

Gatada caballeresca en dos actes, en vers y en catalá del qu' ara 's parla, escrita per

D. SERAFÍ PITARRA

Y D. PAU BUNYEGAS

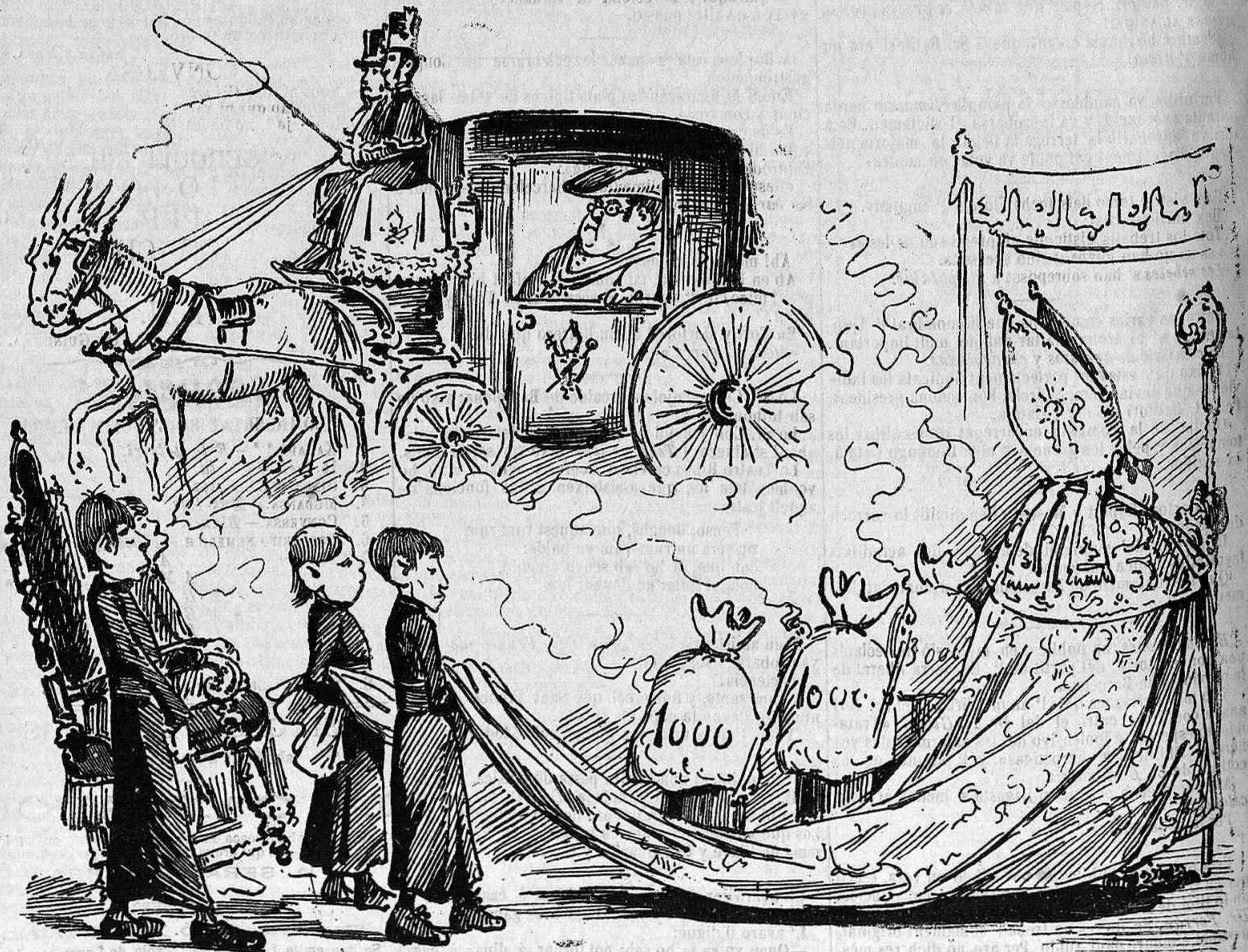
Tercera edició. Preu 2 ralets

Se ven en la Llibrería Espanyola de Lopez, Rambla del Mitj, 20, principals llibrerías, kioscos y á casa 'ls corresponsals de La Campana.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23

Tal com anava 'l Mestre.

Tal com van los seus representants.